

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/99/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619010162
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Polka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5619010162.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Polku a sudcov JUDr. Vladimíra Kuráka a JUDr. Moniky Liptákovej, na verejnom zasadnutí konanom 14. januára 2020 prejednal odvolanie podané obžalovanou Z. J., nar. XX.X.XXXX, proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 2T/37/2019-93 z 28.8.2019 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovanej Z. J. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 2T/37/2019-93 z 28.8.2019 bola obžalovaná Z. J. uznaná za vinnú, že:

dňa 4.1.2019 približne o 16.00 hod. z predajne NAY na Kamennom poli č. 4448/1 v Liptovskom Mikuláši v rukách preniesla v krabiciach zabalené dva televízory zn. Strong s uhlopriečkou 32 palcov, ktoré preniesla cez pokladňu predajne bez zaplatenia, z ktorých jeden televízor neskôr predala, čím spôsobila spoločnosti NAY a.s., Tuhovská 15, 830 06 Bratislava, IČO: 35739487, škodu vo výške 318,- eur; tohto činu sa dopustila napriek tomu, že bola trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 0T/57/2018 z 3.10.2018, právoplatným 3.10.2018, uznaná vinnou zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona a bol jej za to uložený podmienený trest odňatia slobody,

čím spáchala prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. (v znení účinnom do 31.7.2019). Za to bola odsúdená podľa § 212 ods. 3, § 38 ods. 3 (§ 36 písm. l) Tr. zák. (v znení účinnom do 31.7.2019) na trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd zaradil obžalovanú na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd uložil obžalovanej povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti NAY a.s., so sídlom Tuhovská 15, Bratislava, IČO: 35739487, škodu vo výške 318,- eur.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 28.8.2019 (č.l. 86-92 spisu) vyplýva, že po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku prokurátor uviedol, že sa vzdáva práva podať odvolanie a obžalovaná uviedla, že podáva odvolanie čo do výroku o treste.

Dňa 4.11.2019 okresnému súdu bolo doručené odvolanie obžalovanej, podané prostredníctvom zvoleného obhajcu, v ktorom uviedla nasledovné odvolacie argumenty:

„Čo sa týka výroku o treste, nemôžem sa stotožniť s názorom súdu, že trest, ktorý mi bol uložený je plne spôsobilý zabezpečiť všetky kritériá vyžadované zákonom. Nesúhlasím s tvrdením súdu obsiahnutým v odvolaní, v ktorom argumentuje potrebou uloženia nepodmienečný trest odňatia slobody. Mám za to, že v mojom prípade by vzhľadom na závažnosť spáchaného činu, bolo dostačujúce uloženie trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom výkonu alebo alternatívneho trestu v podobe trestu povinnej práce. Som toho názoru, že uložením takéhoto trestu bude splnené ako kritérium individuálnej prevencie, tak aj

prvok generálnej prevencie, keďže alternatívny trest, resp. podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody bude pre mňa dostatočným poučením, ktoré mi zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a takýto trest bude aj dostatočnou „hrozbou odstránenia“ pre páchatel'ov obdobnej trestnej činnosti a morálnym odsúdením páchatel'a spoločnosťou, v súlade s § 34 ods. 1 Trestného zákona.

Čo sa týka mojej osoby, som mladý človek, ktorý urobil chyby, verím však, že dokážem nájsť poučenie a nápravu mojej osoby aj bez uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody. V rámci skúšobnej doby podmieneného odsúdenia som žila príkladným životom, je pravdou, že som spáchala trestný čin, čo bolo z mojej strany zlyhanie vo vedení riadneho života počas skúšobnej doby, avšak toto nedosiahlo až tak vysokú závažnosť, aby mi musel byť uložený nepodmienečný trest. Myslím si, že pre spoločnosť budem väčším prínosom, ak budem napríklad pracovať pri treste povinnej práce, keďže toto by bolo prospešnejšie ako odňatie slobody. Navyše argument, že som trestne stíhaná aj pre iný trestný čin je irelevantný, pretože v našom právnom poriadku predsa platí prezumpcia nevinny.

Nemôžem sa stotožniť ani s názorom súdu, že nie sú dôvody na uloženie alternatívneho trestu. Závažnosť činu nebola tak vysoká, aby plne odôvodňovala uloženie trestu odňatia slobody. Som schopná odpracovať si aj trest povinnej práce, a to aj v najvyššom možnom rozsahu. Mám deti, ktoré sú odkázané na moju výživu, aj toto je dôvod na uloženie miernejšieho trestu. V zmysle § 34 ods. 3 platí zásada personality trestu, podľa ktorej trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Je tak v rozpore s touto zásadou uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody v prípade, ak možno uvažovať aj o miernejšom treste, ktorý by nepredstavoval tak výrazný zásah do práv blízkych osôb obžalovanej.

Vzhľadom na vyššie uvedené nemám za to, že by v mojom prípade neboli preukázané dôvody pre uloženie alternatívneho trestu, resp. podmieneného odkladu trestu odňatia slobody a že by uložený trest bol plne spôsobilý zabezpečiť všetky kritériá, ktoré zákon vyžaduje pri ukladaní trestu.

S poukazom na všetky vyššie uvedeným skutočnosti navrhujem, aby Krajský súd v Žiline rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2T/37/2019 zo dňa 28.08.2019 zmenil a to tak, že mi uloží trest povinnej práce v hornej polovici zákonom stanovenej sadzby."

Dňa 11.11.2019 okresnému súdu bolo doručené vyjadrenie prokurátora k odvolaniu obžalovanej a jeho odôvodneniu, v ktorom vyjadrení prokurátor uviedol:

„Po oboznámení sa s obsahom tohto odvolania zastávam názor, že obhajcom prezentované odvolacie námietky sú neopodstatnené.

V celom rozsahu sa stotožňujem s rozhodnutím súdu, ktorým bola Z. J. uznaná vinnou z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1, 3 písm. b) Trestného zákona ako aj s výrokom o uložení nepodmienečného trestu odňatia slobody. Nesúhlasím s názorom odvolateľa v tom, že na prevýchovu obžalovanej postačí trest, ktorý je nespojený s odňatím slobody, a konkrétne navrhol, aby bol obžalovanej uložený trest povinnej práce. Dostatočne presvedčivo súd v odôvodnení rozsudku vysvetlil, prečo nemôže byť obžalovanej uložený iný ako nepodmienečný trest odňatia slobody. Svoje odôvodnenie súd oprel najmä o skutočnosť, že z pestrej kriminálnej minulosti obžalovanej je zrejmé, že táto má sklony k páchaniu zvlášť majetkovej trestnej činnosti, od páchania ktorej ju neodradila ani okolnosť, že vykonávala podmienený trest odňatia slobody, ktorý jej bol uložený za iný majetkový trestný čin. Za danej situácie pri dodržaní podmienok účelu trestu (§ 34 ods. 1 Trestného zákona) uloženie iného trestu ako nepodmienečného trestu odňatia slobody by nezabránilo obžalovanej vzhľadom na jej kriminálnu minulosť v páchaní ďalšej majetkovej trestnej činnosti a tým by taký trest nemal na obžalovanú výchovný vplyv. Neobstojí tvrdenie odvolateľa, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody bude mať negatívny dopad na jej rodinu. Správne súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že práve starostlivosť o jej deti mala obžalovanú pozitívne ovplyvniť v ďalšom spôsobe jej života tak, aby sa nedostala do rozporu so zákonom a to zvlášť za situácie, ak jej spôsob života je "sledovaný" počas skúšobnej doby podmieneného odsúdenia. Je teda zrejmé, že ani okolnosť, že obžalovaná sa stará o maloleté deti, nie je pre ňu tou pozitívnou "brzdou", ktorá by jej zabránila v páchaní majetkovej trestnej činnosti.

Z vyššie uvedených dôvodov preto navrhujem, aby Krajský súd Žilina ako súd odvolací podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovanej ako nie dôvodné zamietol."

Po splnení zákonom stanovených podmienok vykonal krajský súd verejné zasadnutie v neprítomnosti obžalovanej Z. J.. Na verejnom zasadnutí v konaní pred odvolacím súdom prokurátorka uviedla, že považuje odvolanie obžalovanej, s prihliadnutím na jej kriminálnu minulosť, za nedôvodné a navrhuje ho zamietnuť. Poukázala na správne dôvody vyjadrenia okresného prokurátora k dôvodom odvolania obžalovanej. Obhajca uviedol, že na rozdiel od okresného súdu sú toho názoru, že z hľadiska

individuálnej i generálnej prevencie bude splnený účel trestu uložením trestu povinnej práce obžalovanej, v neposlednom rade aj s poukazom na to, že aktuálne vychováva dve deti. Preto navrhujú zrušiť výrok o treste rozsudku okresného súdu a uložiť obžalovanej alternatívny trest povinnej práce.

Krajský súd, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovanej bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por., obsah odvolania spĺňa náležitosti § 311 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Obžalovaná Z. J. podala odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa len proti výroku o treste, ale odvolací súd vykonal všeobecný prieskum rozhodnutia súdu prvého stupňa o vine, ako i prieskum konania, ktoré predchádzalo odvolaním napadnutému výroku rozsudku súdu prvého stupňa, pretože z pohľadu zákona a spravodlivosti žiadny trest nemôže obstať pri nezákonnom rozhodnutí o vine páchatel'a.

Odvolací súd zistil, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu (prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., v znení účinnom do 31.7.2019) je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu vecí. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na priebeh hlavného pojednávania v konaní pred prvostupňovým súdom, na ktorom obžalovaná Z. J. v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. urobila vyhlásenie, že je vinná zo skutku uvedeného v obžalobe. Obžalovaná zároveň odpovedala kladne na otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Tr. por. Súd prvého stupňa uznesením podľa § 257 ods. 7 Tr. por. vyhlásenie obžalovanej Z. J. prijal.

Odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa si vytvoril dostatočný skutkový základ k rozhodnutiu o druhu a výmere trestu. Na tomto mieste krajský súd poznamenáva, že argumenty obžalovanej uvedené v písomných dôvodoch odvolania neboli spôsobilé zvrátiť druh a výmeru trestu, ktorý bol obžalovanej uložený rozsudkom súdu prvého stupňa.

Skutočnosť, že odvolateľka sa nestotožňuje s právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku v súvislosti s výrokom o treste, nemôže sama osebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa.

Súd prvého stupňa rozviedol svoje skutkové a právne úvahy vo vzťahu k výroku o treste, ktoré si odvolací súd osvojil v plnom rozsahu a v podrobnostiach na ne aj vo svojom rozhodnutí poukazuje. V dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu a pri existencii kvalifikovaného rozhodnutia súdu prvého stupňa nadriadenému súdu v podstate nezostáva nič iné, len v podrobnostiach poukázať na správne dôvody, na ktorých súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie.

V širších súvislostiach krajský súd poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. US 78/05, III. US 264/08, IV. US 372/08) a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok vo veci Helle v. Fínsko z 19.12.1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59-60). Predpokladom tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno pokladať za dostatočne odôvodnené (Boldea v. Romania, rozsudok z 15.2.2017 k sťažnosti č. 19997/02, § 33; Hirvisaari v. Finland, rozsudok z 27.9.2001 k sťažnosti č. 49684/99, § 31, § 33).

Z dôvodov odvolania obžalovanej je nesporné, že obžalovaná primárne namieta neprimeranosť trestu, ktorý bol uložený rozsudkom súdu prvého stupňa.

Treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste.

Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatel'mi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov, vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov, robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Trest súčasne vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne dopĺňať. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcija medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

V súvislosti s namietanou neprimeranosťou uloženého trestu odvolateľkou treba dodať, že záver o primeranosti trestu je daný vtedy, ak sa opiera o rozumnú väzbu medzi legitímnym cieľom a zvoleným prostriedkom jeho realizácie. Možno konštatovať, že páchatel'a môže so spravodlivosťou, a teda aj so spoločnosťou zmieriť len spravodlivý trest. Trest sa musí rovnať spôsobenému bezpráviu, z toho vyplýva, že v prípade, ak bude trest, resp. odplata obsiahnutá v treste prísnejšia ako bezprávie spôsobené trestným činom, nedôjde len k negácii tohto bezprávia, ale zároveň uloženým trestom vznikne nové bezprávie - bezprávie voči neprimerane potrestanému páchatel'ovi trestného činu. Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný trestný čin ako na nespravodlivé konanie, by mal nespravodlivosť spôsobenú trestným činom napraviť, a nie ešte viac rozmnožiť. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý. Spravodlivý je vždy len primeraný trest. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácie núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupovaniu súdu pri rozhodovaní o treste.

Okresný súd správne aplikoval pri úvahách týkajúcich sa ukladania trestu ustanovenie § 34 ods. 4 Tr. zák., podľa ktorého pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Súd prvého stupňa správne aplikoval všetky hmotnoprávne ustanovenia rozhodujúce pre uloženie druhu a výmery trestu, vrátane správneho zistenia poľahčujúcej okolnosti (§ 36 písm. l/ Tr. zák.).

Krajský súd uzatvára, že okresným súdom uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov považuje odvolací súd za zákonný a spravodlivý a stavu veci a zákonu zodpovedá aj zaradenie obžalovanej na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Tento zákonný stav neboli odvolacie argumenty obžalovanej spôsobilé zvrátiť v rámci odvolacieho konania, pričom obžalovanou navrhovaný alternatívny trest, a to trest povinnej práce,

by v okolnostiach prípadu, ktoré tvoria tak skutkové okolnosti, ako aj osoba páchatela, nebol trestom zákonným.

Odvolací súd preskúmal správnosť konania, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku obžalovanou, a nezistil žiadne pochybenia. Nezistil ani chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali po právoplatnosti rozsudku podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania na základe ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., keď vzhľadom na procesný postup obžalovanej v priebehu konania pred súdom prvého stupňa iný dôvod dovolania neprichádza do úvahy.

Na základe týchto skutočností potom krajský súd, ako súd odvolací, odvolanie obžalovanej Z. J. podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.